

A la terrassa –patrocinada per primera vegada per la prestigiosa marca de cosmètics Givenchy– que el britànic UK Film Centre va obrir a la platja de Canes durant els deu dies que va durar el Festival de Cinema d’enguany importava poc el *glamour* d’Audrey Hepburn esmorçant a Tiffany’s un matí del 1961 amb aquelles glorioses ulleres de sol. No debades, els organitzadors de la delegació britànica van veure la cita anual del món del cinema a través d’una mirada més aviat freda. “La indústria del cinema del Regne Unit és notícia al Festival de Canes 2006 amb quatre pel·lícules en competició, 98 en el mercat i un ampli grup de directors britànics que han signat acords internacionals de negocis...” Així engegava –parlant del gruix dels darrers contractes– la nota de premsa d’UK Film Council, el president del qual, John Woodward, afegia unes línies en el comunicat per remarcar que “aquests temps plens d’entusiasme per al cinema britànic deuen bona cosa al règim d’impostos recentment en vigor [des de l’1 d’abril d’enguany] i els extraordinaris resultats en termes de finançament dels nous projectes”.

Per tant, la llengua del cinema al Regne Unit sembla la dels bitllets. Almenys, si més no, així ho mostren les paraules del ministre d’Indústries Creatives, James Purnell, lloant els “be-

Una victòria per punts

La llei per protegir el cinema britànic que va entrar en vigor fa sis mesos ha començat a donar els seus fruits, almenys en els índexs d’audiència. El seu impulsor, el ministre d’Hisenda i més que probable successor de Tony Blair, Gordon Brown, ha dissenyat un sistema de punts per incentivar la producció pròpia; un gir en la política fiscal que l’ha convertit en gairebé un heroi en el sector.

neficis de la regulació de taxes”, així com el nou test que s’ha aplicat i que, segons ell, “és un sistema senzill que funciona amb punts i que incentiva l’ús de continguts i d’infraestructures del país, amb no pocs guanys per fer de la nostra indústria un sector fort i sostenible econòmicament”. A més, tothom coincideix en els bons resultats provinents del canvi, des dels altres organismes de l’administració de cultura com ara el British Council –“proveir serveis a les grans companyies de Hollywood

és l’activitat més lucrativa de la nostra indústria del cinema i el nou context legal en garanteix la continuïtat”– fins a petites entitats del tipus de Pact Producers –Margaret Matheson, sòcia de Pact i alhora membre de la directiva de Bard Entertainment, troba que “les exempcions fiscals aprovades pel Ministeri d’Hisenda són un respir per a les pel·lícules britàniques de baix pressupost”–.

Entre 1997 i 2003, al Regne Unit hi ha hagut una despesa de capital estranger de vora 4.000 milions d’euros en pro-

Dues escenes de *Charlie i la fàbrica de xocolata* i *Harry Potter*, a l'esquerra i a la dreta respectivament.

ducció, majoritàriament d'origen nord-americà. La Cambra del Comuns va manifestar una opinió unànime el 2003 en el sentit que "les inversions exteriors són absolutament essencials a llarg termini per al futur de la nostra indústria del cinema". Perquè, aquest any, el govern laborista va protagonitzar el primer intent rigorós de discriminació positiva pel sector de casa seua. Estelle Morris, ministra d'Arts, va denunciar a l'octubre "els estratagemes dels inversors estrangers per evitar impostos", i al febrer del 2004 Hisenda establí un marc normatiu que els impedia d'aprofitar les ajudes oficials de rebaixa de taxes. Curiosament, la conseqüència de la mesura presa fou quasi la inversa de la desitjada: al llarg d'aquell any, el nombre de projectes britànics patí un daltabaix del 27,4%, hi hagué 550 milions d'euros menys d'inversions, 182 milions menys en la recaptació d'impostos i 81 coproduccions amb Hollywood no arribaren a realitzar-se. Tement la minva de treball pels assalariats del sector (31.000 segons UK Films Council i fins a 97.500 llocs indirectes), el sindicat de tècnics, obrers i creatius del cinema, BECTU, va reclamar al govern que deixés "de fer por a les grans productores".

A la recerca de la 'britanitat' perduda. Sorrut, amb aquella mirada in-

expressiva a causa de l'ull cec –que *The Guardian* va tenir la gentilesa de descobrir a l'opinió pública el 2005–, i embotit en un dels seus enormes tratges foscos, Gordon Brown, el ministre d'Hisenda britànic, faria el paper del dolent en qualsevol film. Tanmateix, el seu gir de 180 graus en política fiscal sobre la indústria cinematogràfica l'ha convertit pràcticament en heroi. Del 2004 al 2005, entre les pel·lícules que s'havien traslladat l'escenari, hi havia el *Casino Royale* de James Bond (filmat a Praga), i un altre actor també d'ulleres famoses –res a veure amb Givenchy–, Harry Potter, amenaçava de mudar-se. David Heyman, productor de la saga d'aquest petit gegant de la literatura moderna de masses, declarava el passat 1 d'abril, dia en què Brown posava en marxa el test, que "els incentius actuals tornen a fer del Regne Unit la localització perfecta". El sector britànic recobrava l'alè.

Segons xifres d'UK Film Council, la producció pròpia ha augmentat l'audiència dins del país d'un 23% el 2005 a un 31% enguany, a més d'haver fet possible no sols que *Charlie i la fàbrica de xocolata* (*Charlie and the chocolate factory*) es rodara al Regne Unit amb capital nord-americà sinó que també ha aplanat el camí perquè tornen a repetir-se petites iniciatives d'èxit com *Quiero ser como Beckham* (*Bend it like*

Beckham), una aventura de l'exredactora de la BBC Gurinder Chadha que avui treballa per a Bollywood, el Hollywood de l'Índia.

L'equació del canceller Brown es basa en tres àrees per aconseguir punts: la producció i el rodatge haurien de tenir base principal al Regne Unit; actors, equip i productors hauran de ser de països membre de la Unió Europea, i els continguts culturals de la trama i els personatges han de pertànyer al context social i històric britànic. Tenir un director de nacionalitat britànica, per exemple, suma dos punts, i filmar a l'illa en són 32. La part crítica del sector ja ha adduït que el test no aporta cap solució quan fa referència a l'autoria del guió, que pot implicar grups d'escriptors de fins a vint persones d'origen divers, o el fet que els extres i figurants compten en l'operació tant com els protagonistes del film. Així mateix hi ha la qüestió de la "qualitat": el diari *The Independent* va demostrar en les seues planes d'espectacles que "la pitjor pel·lícula feta mai al país" –*Sex lives of the Potato Men*– podia qualificar les condicions de suport econòmic presentades pel canceller. Films amb un pressupost inferior als 30 milions d'euros gaudiran d'una exempció d'impostos del 20%, i els que superen la xifra, d'un 16%.

El ministre Purnell ha aclarit també, ara que la regulació comença a donar fruits i Hollywood hi torna a confiar, que el govern del Regne Unit "no pretén dictar ni els continguts ni els agents, perquè un clàssic anglès com *Orgull i prejudici* (*Pride and prejudice*) pot qualificar tant com *Batman begins*. Allò que volem incrementar és el treball disponible per als obrers del país i la contractació de les nostres infraestructures". O fer de la necessitat, una virtut. Si ho aconsegueix, Gordon Brown haurà donat una arma de primer calibre per traure'n profit del parany del mercat en què el més fort és el que domina. Brown creu que el petit pot rendibilitzar la dominació sota la qual malda per mantenir-s'hi, i les xifres, de moment, li donen la raó. Sens dubte, és una opció i, a hores d'ara i per a la indústria europea del cinema, no en sobren.

Victorià Jiménez
Londres